

Onsdagen den 9 Mars.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

I anledning af hinder för Herr Talmannen leddes öfverläggningarne under detta sammanträde af Herr vice Talmannen; och, i följd af sjukdomsförfall för Sekreteraren, fördes, uppå anmolnan af Herr vice Talmannen, protokollet af undertecknad, Notarie hos Kammaren.

§ 2.

Justerades protokollet för den 2 Mars.

§ 3.

Föredrogos men bordlades andra gången:

Första Kammarens protokollsutdrag N:o 94;
Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 10—12;
Stats-Utskottets Utlåtande N:o 20;
Banko-Utskottets Memorial N:o 3;
Stats-Utskottets Utlåtande N:is 21—25; och
Banko-Utskottets Utlåtande N:o 4.

I sammanhang härmed föreslog Herr vice Talmannen, att föredragningen af Stats-Utskottets Utlåtanden N:is 21—25, angående regleringen af utgifterna under Riks-statens Första—Femte Hufvudtitlar, skulle taga sin början i sammanträdet nästa Måndag. Kamraren lönade hertill sitt bifall och beslöt vidare, uppå Herr vice Talmannens deraf gjorda framställning, att Banko-Utskottets Utlåtande N:o 4, i fråga om användande af bankovinsten, skulle företagas till afgörande i sammanträdet näst efter det då Stats-Utskottets Utlåtande angående regleringen af utgifterna under Riks-statens Nionde Hufvudtitel blifvit hos Kamrarna afgjort.

§ 4.

Bordlades första gången nu inkomna Stats-Utskottets Memorial N:o 30, med förslag till voteringspropositioner, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Stats-Utskottets Utlåtande N:o 19, angående guld

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om anslag till fortsättande af Statens jernvägsbyggnader, dels enskilda motionärers framställningar i fråga om stambanornas spårvidd och anläggningssätt samt om understöd eller rän-tegaranti för ifrågasatta jernvägsanläggningar.

Kammaren beslöt, att detta Memorial skulle sättas fränst till före-dragning i morgondagens sammanträde.

§ 5.

Ordet lemnades på begäran till

Herr Gumælius: Då jag hör, att Kammaren kommer att till ple-num sammanträda i morgon, anhåller jag att å föredragningslistan näst efter Stats-Utskottets Memorial N:o 20, som nu beslutats skola till be-handling först förekomma, må uppföras Konstitutions-Utskottets under N:o 3 afgifna Memorial i fråga om hänvisande till Tillfälligt Utskott af Herr Mankells motioner N:is 24 och 102. Då dessa motioner äro af en särdeles omfattande betydelse, synes mig nödvändigt, att Konstitutions-Utskottets ifrågavarande Utlåtande må så snart som möjligt hos Kamma-ren föredragas, och sker ej detta vid morgondagens sammanträde, kom-mer, i följd af Kammarens nyss fattade beslut att till behandling före-taga Hufvudtitlarne och frågan om bankovinsten redan om Måndag och följande dagar under kommande vecka eller veckor, allt för stor tidsut-drägt, till men för de af Konstitutions-Utskottet i dess Memorial om-nämnda frågornas lämpliga behandling, att ega rum.

Herr Axel Bergström: Mig synes icke mycken makt ligga der-uppå, att Konstitutions-Utskottets ifrågavarande Memorial kommer under behandling af Kamraren så tidigt som Herr Gumælius föreslagit, enär i allt fall Konstitutions-Utskottets med Riksdagens makt fattade beslut icke kan af Kamrarne ändras; och då, vid det förhållande att, enligt Konsti-tutions-Utskottets åsigt, de i detta Memorial oförmälda förslag tillhöra Tillfälligt Utskotts behandling, Kammaren är oförhindrad att, om och när den så för godt finner, besluta tillsättande af dylikt Utskott, utan före-gående behandling af Konstitutions-Utskottets Memorial, hemställer jag, att Herr Gumælii yrkande måtte lemnas utan afseende.

Herr Asker: Redan förekommen af Herr Bergström och då jag i likhet med honom ej heller kan se, att Kammaren eger att ingå i pröf-ning af denna fråga, då den redan blifvit af Konstitutions-Utskottet med Riksdagens rätt afgjord, instämmer jag i yrkandet, att Herr Gumælii för-slag ej må vinna afseende.

Herr Sven Nilsson i Österlöf: För min del håller jag på den åsigten, att den en gång beslutade föredragningslistan ytterst sällan bör ändras och endast i det fall, att någon särdeles viktig fråga oförutsedt påkallar en skyndsam behandling. Af sådan brådskande natur anser jag

icke ifrågavarande motioner vara, hvarföre deras behandling torde utan olägenhet kunna uppskjutas.

Dessutom vinnes ingen fördel med att påskynda föredragningen af ifrågavarande Memorial; ty då Utskottet beslutat med Riksdagens rätt, är det med Memorialet ej annat att göra än lägga det till handlingarne, och motionernas öde är för denna Riksdagen afgjort. Det är lätt insedt att, äfven om de nu remitterades till enskildt Utskott, ett sådant icke snart kunde hinna egna den behandling åt så viktiga och omfattande frågor som nödigt är. Innan det skett och blifvande Utlåtanden fått sin granskning i denna Kammare, samt här fattade beslut blifvit delgifna Första Kammaren, är slutet på Riksdagen så nära, att man med temmelig visshet kan förutsäga, det motionerna icke kunna leda till beslut af Kamrarne som blifva af synnerligt värde.

Då frågan om hvilket Utskott dessa ärenden borde tillhöra, förekom i Konstitutions-Utskottet, var jag af annan åsigt än majoriteten, emot hvars beslut jag reserverade mig; och ehuru väl detta med Riksdagens makt fattade beslut icke kan af Kammaren ändras, ämnar jag att, när Konstitutions-Utskottets Betänkande kommer att i den ordning, som kan blifva därför bestämd, i Kammaren föredragas, yttra några ord angående det sätt, hvarpå Utskottet gått till väga vid behandlingen af dessa frågor.

Enär jag, som sades, ej finner skäl att nu ändra den redan beslutade föredragningslistan, hemställer jag, att Herr Gumælii yrkande af Kammarerna afslås.

Herr Gumælius: Ehuru mitt förslag redan nu kommer nog sent, två månader efter riksdagens början, tänker jag: bättre sent, än aldrig! Jag föreställer mig, att Konstitutions-Utskottets Betänkande, när det föredrages i denna Kammare, helt naturligt kommer att gifva anledning till beslut om tillsättande af ett Tillfälligt Utskott enkom för behandlingen af de deri omförmälda frågor rörande försvarsväsendet. Då Kammarerna nu åter sammanträder i morgon, anser jag, att lämpligt tillfälle vore att Utskotts-utlåtandets föredragande då finge föranleda sådant beslut och, i sammanhang dermed, utsättande af dag för utseende af ledamöterna i ett nytt Tillfälligt Utskott. Godkännes ej detta förslag, som jag tror vara billigt, kommer, innan de redan till föredragning uppförda ärenden hunnit handläggas, allt för lång tid att förgå, till dess Utskott hinner tillsättas och tiden för frågornas behandling af Utskottet blifva allt för otillräckligt tillmätt; och det kan väl icke vara Kammarernas mening, att dessa obestridligen mycket viktiga frågor skola genom onödig tidsutdrägt mördas. På dessa skäl fortsätter jag mitt yrkande, att ifrågavarande Betänkande måtte varda uppfördt i den ordning, jag föreslagit, å föredragningslistan för nästa sammanträde.

Öfverläggningen var slutad. Herr vice Talmannen afgaf propositioner på bifall till och afslag å Herr Gumælii förslag, att Konstitutions-Utskottets Memorial N:o 3 skulle sättas å föredragningslistan för morgondagens sammanträde näst efter Stats-Utskottets Memorial N:o 30. Vid besvaret af dessa propositioner förmärktes skiljaktiga meningar och begärdes votering.

Följande voteringsproposition blef nu uppsatt, justerad och anslagen:
Den, som bifaller Herr Gumælii förslag, att Konstitutions-Utskottets Memorial N:o 3 sättes å föredragningslistan för morgondagens sammanträde näst efter Stats-Utskottets Memorial N:o 30,

röstar ja;

Den det ej vill,

röstar nej;

Vinner nej, är samma förslag af Kammaren afslaget.
Omröstningen utföll med 66 ja mot 72 nej, hvadan Kammaren beslutit i enlighet med nej-propositionen.

Kammarens ledamöter åtskiljdes klockan $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fidem
Carl Kullberg.

Thorsdagen den 10 Mars.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Herr Statsrådet och Kommendören med Stora Korset af Kongl. Nordstjerne-orden, P. J. von Ehrenheim aflemnade följande Kongl. Maj:ts nådiga Propositioner till Riksdagen, nemligen:

1:o) angående restitution till bolaget L. O. Smith & Comp. af erlagd tillverkningsafgift för icke tillverkad bränvin; och

2:o) angående förnyadt förslag till aflöningsstat och till stater å öfriga utgifter och omkostnader vid tullverket för år 1871.

Herr Talmannen mottog dessa propositioner under förklarande, att Kammaren skulle åt desamma egna grundlagsenlig behandling.

§ 2.

Föredrogs ånyo Stats-Utskottets Memorial N:o 30, med förslag till voteringspropositioner, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Stats-Utskottets Utlåtande N:o 19, angående dels Kongl. Maj:ts nådiga Proposition om anslag till fortsättande af Statens jernvägsbyggnader, dels